

Isa

Chapter 28

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

נָבֵל וְצִיץ אֶפְרַיִם שֹׁכְרֵי גֹּמֻנְגֻּנְגִּיפּוּן עֲטֹרֹת הוּי 1
ingkang-layu lan-sekar Efraim tiyang-mendem gumunggunipun makutha adhuh
[H0669](#) [H7910](#) [H1348](#) [H5850](#) [H1945](#)

שְׁמֹנִים נִיֵּא רָאשׁ עַל- אֲשֶׁר תַּפְאֲרָתוֹ צְבִי
lemu lembah- mustaka wonten-ing- ingkang kamulyanipun kaendahanipun
[H8081](#) [H1516](#) [H8597](#)

אֲגֻּר הַלְיָמִי
anggur tiyang-ingkang-dipun-kalahaken-kalayan
[H3196](#) [H1986](#)

Bilai makuthane kamulyane para kang seneng mendem ing Efraim, kembang kang wis wiwit alum ing rerengganing siraha kang endah-endah -- yaiku kutha kang dumunung ana ing dhuwur, ana ing gunung, ing lembah kang subur kang kebak wong kang seneng ngombe anggur kang wus padha mumet! --

שָׁעָר בָּרָה כְּזָרִים לְאֻרֵי וְאַמִּין חֹק הַהָה 2
prahara prahara kados-udan-es tumrap-Gusti lan-ingkang-rosa ingkang-kiyat lah
[H1259](#) [H2230](#) [H0136](#) [H0533](#) [H2389](#) [H2009](#)

הַנִּיחַ שְׁטָפִים כְּבִירִים מַיִם כְּזָרִים קֶטֶב
dipun-bucal ingkang-ngbanjiri ingkang-ageng toya kados-udan-deres karisakan
[H3240](#) [H7857](#) [H3524](#) [H4325](#) [H2230](#) [H6986](#)

בֵּירֵי לְאֶרֶץ
kalayan-tanganipun dhateng-bumi
[H3027](#) [H0776](#)

Lah Pangeran kagungan sawijining wong kang rosa lan santosa, wong kang kaya prahara kaworan udan krikil, yaiku prahara kang ngrusak wong kang kaya prahara kaworan udan kang ngedab-edabi lan ngelekake; wong-wong mau bakal kakeplekake ing bumi kalawan rosa.

אֶפְרַיִם: שֹׁכְרֵי גֹּמֻנְגֻּנְגִּיפּוּן עֲטֹרֹת תַּרְמִסְנָה בְּרָגְלִים 3
Efraim tiyang-mendem gumunggunipun makutha dipun-idak-idak kalayan-sampeyan
[H0669](#) [H7910](#) [H1348](#) [H5850](#) [H7429](#) [H7272](#)

Makuthane kamulyaning para wong Efraim kang seneng mendem iku bakal kaidak-idak,

עַל- אֲשֶׁר תַּפְאֲרָתוֹ צְבִי נָבֵל צִיצַת וְהִיטָה 4
wonten-ing- ingkang kamulyanipun kaendahanipun ingkang-layu sekaripun lan-dados
[H8597](#) [H6733](#) [H1961](#)

יִרְאֵה אֲשֶׁר קָיִץ בָּטָרִים כְּבִבְרָה שְׁמֹנִים נִיֵּא רָאשׁ
mirsani ingkang katiga sadurungipun kados-woh-ara-sepisan-ipun lemu lembah mustaka
[H7200](#) [H7019](#) [H2962](#) [H1061](#) [H8081](#) [H1516](#)

ס יִבְלַעְנָה: בְּכַפּוֹ בְּעוֹרָה אוֹתָהּ הָרְאֵה
(s) dipun-ulu ing-tanganipun nalika-taksih piyambakipun ingkang-ningali
[H1104](#) [H3709](#) [H5750](#) [H0853](#) [H7200](#)

lan kembang kang wis wiwit alum ing rerengganing siraha kang endah-endah iku -- yaiku kutha kang ana ing dhuwur gunung, ing lebak kang subur -- iku kaanane bakal kaya woh anjir kang mateng sadurunge mangsa ketiga: lagi bae kasumurupan ing wong banjur kapethik lan kaemplok.

צָכִי	לְעֵטְרַת	צְבָאוֹת	יְהוּוָה	יְהוּוָה	הַהוּא	בֵּינוֹם	5
kaendahan	dados-makutha	Ingkang-Mahakuwaos	Yéhuwah	dados	punika	ing-dinten	
	H5850		H3068	H1961	H1931	H3117	

עֵמוֹ:	לְשָׂאָר	תַּפְאֵרָה	וְלַדְּפִירַת
umat-Ipun	tumrap-sisanipun	kamulyan	lan-dados-iket
	H7605	H8597	H6843

Ing wektu iku Pangeran Yehuwah Gustining sarwa tumitah baka jumeneng dadi makuthaning kaendahan, lan rerengganing sirahkang endah tumrap kakarene umate,

הַמְשָׁפֵט	עַל-	לִיזְשֵׁב	מִשְׁפָּט	וְלַרְוּחַ	6
pangadilan	wonten-ing-	tumrap-ingkang-lenggah	kaadilan	lan-dados-roh	
H4941		H3427	H4941	H7307	

ס	שְׁעָרָה:	מִלְחָמָה	מְשִׁיבֵי	וְלַגְבוּרָה
(s)	dhateng-gapura	perang	tumrap-ingkang-mbucalaken	lan-dados-kaprawiran
	H8179	H4421	H7725	H1369

bakal jumeneng dadi rohing kaadilan tumrap wong kang lungguh nindakake pangadilan, lan dadi rohing kaprawiran tumrap wong kang ngundurake perang nganti tekan ing gapura.

כֹּהֵן	תְּעוֹ	וּבִשְׂכָר	שָׁנוּ	בֵּינָן	אֵלֶיהָ	וְנָם-	7
imam	kesasar	lan-kalayan-minuman-keras	sempoyongan	kalayan-anggur	punika	lan-ugi-	
H3548	H8582	H7941	H7686	H3196	H0428	H1571	

מֶן-	תְּעוֹ	תִּינִן	מֶן-	נִבְלָעוּ	בִשְׂכָר	שָׁנוּ	וְנָבִיא
saking-	kesasar	anggur	saking-	dipun-ulu	kalayan-minuman-keras	sempoyongan	lan-nabi
	H8582	H3196		H1104	H7941	H7686	H5030

פְּלִילִיָּה:	פְּקוּ	בְּרָאָה	שָׁנוּ	הַשְּׂכָר
ing-kaputusan	kleru	ing-wahyu	sempoyongan	minuman-keras
H6417	H6328		H7686	H7941

Nanging sanadyan wong-wong ing kene iya padha mumet marga saka anggur lan ngelu marga saka arak Imam utawa Nabi mumet marga saka arak, bingung marga saka anggur; padha mumet marga saka arak, mumet nalika weruh wahyu, sempoyongan nalika aweh putusan.

ס	מְקוֹם:	בְּלִי	צָאָה	קִיא	מְלֹאָו	שְׁלֹחַנוֹת	כֹּל-	כִּי	8
(s)	papan	tanpa	reged	mutah	kebak	meja	sedaya-	awit	
	H4725	H1097	H6675		H4390	H7979	H3605		

Lah mejane kabeh kebak utah-utahan lan rereged, temahan ora ana kang resik maneh.

יָבִין	מִי	וְאֶת-	דָּעָה	יֹרְחָה	מִי	אֶת-	9
piyambakipun-nerangaken	sinten	lan-	pangertosan	piyambakipun-mulang	sinten	-	
H0995	H4310	H0853	H1844		H4310	H0853	

מִשְׁדֵּיִם:	עֵתִיקוּ	מִחְלָב	גְּמוּלִי	שְׁמוּעָה
saking-tutuking-susu	ingkang-dipun-pundhut	saking-susu	ingkang-disapih	piwulang
	H6267	H2461	H1580	H8052

Wong banjur celathu: "Sapa sing arep diwulang bab kawruhe lan sapa sing bakal diwenehi katrangan bab wahyu-wahyune? Kaya-kaya bocah sapihan anyar kang lagi kabethot saka susu!

לָקוּ	קוּ	לָקוּ	צָו	לָקוּ	צָו	כִּי	10
tumrap-paugeran	paugeran	tumrap-prentah	prentah	tumrap-prentah	prentah	awit	
		H6673	H6673	H6673	H6673		

שָׁם:	זְעִיר	שָׁם	זְעִיר	לָקוּ	קוּ
mriki	sekedhik	mriki	sekedhik	tumrap-paugeran	paugeran
H8033	H2191	H8033	H2191		

Sabab kudu iki kudu iku, kudu mangkene kudu mangkono, wuwuh iki, wuwuh iku!"

אָל-	יִדְבָּר	אַחֲרַת	וּבְלָשׁוֹן	שָׁפָה	בְּלַעֲנֵי	כִּי	11
dhateng-	dipun-ngandika	sanes	lan-kalayan-basa	lambe	kalayan-lambe-cadel	awit	
H0413	H1696	H0312	H3956	H8193	H3934		

הַיְהוּדִים: הָעַם
punika bangsa
[H2088](#)

Lah lumantar para wong kang kedaling celathune aneh lan lumantar para wong kang migunakake basa manca Panjenengane bakal paring pangandika marang bangsa mau,

	הַמְנוּחָה	זָאת	אֵלֵיהֶם	אָמַר	וְאֶשֶׁר	12
	katentreman	punika	dhateng-piyambakipun-seday	dipun-ngandikakaken	ing kang	
	H4496	H2063	H0413	H0559		
שָׁמֹעַ:	אָבוּא	וְלֹא	הַמְרַגְעָה	וְזָאת	לְעֵינֶיךָ	הַנִּיחֹו
mirengaken	purun	nanging-boten	pangaso	lan-punika	tumrap-ing kang-sayah	paringna-ngaso
H8085	H0014	H3808	H4774	H2063	H5889	H5117

Panjenengane kang wus ngandikani mangkene: "Yaiki papan palerenan, sira menehana papan kanggo ngaso marang wong kang kesayahen; iku papan kanggo ngaso!" Nanging padha ora gelem ngrungokake.

	לְצֹו	צָו	יְהוָה	דִּבְרֵ-	לָהֶם	וְהָיָה	13
	tumrap-prentah	prentah	Yéhuwah	pangandikan-	tumrap-piyambakipun-seday	lan-dados	
	H6673	H6673	H3068	H1697	H1992	H1961	
זְעִיר	לְקֹו	קֹו	לְקֹו	קֹו	לְצֹו	צָו	
sekedhik	tumrap-paugeran	paugeran	tumrap-paugeran	paugeran	tumrap-prentah	prentah	
H2191					H6673	H6673	

וְנוֹקְשׁוּ	וְנוֹשְׁבֵרוּ	אַחֹור	וְכִשְׁלוּ	יִלְכוּ	לְמַעַן	שָׁם	זְעִיר	שָׁם
lan-dipun-jiret	lan-remuk	mundur	lan-kesandhung	mlampah	supados	mriki	sekedhik	mriki
H3369	H7665	H0268	H3782	H3212	H4616	H8033	H2191	H8033
							וְנִלְכְּדוּ:	פ
							(p)	lan-dipun-cekel
								H3920

Mulane bakal padha ngrungokake pangandikane Sang Yehuwah mangkene: "Kudu iki, kudu iku, kudu mangkene, kudu mangkono, wuwuh iki, wuwuh iku!" supaya sajrone lumaku banjur padha tiba kelumah, satemah tatu, kecekel lan ketawan.

	לְצֹוֹן	אֲנִשִּׁי	יְהוָה	דִּבְרֵ-	שָׁמְעוּ	לְכֹו	14
	pamojokan	tiyang-ing kang-moyoki	Yéhuwah	pangandikan-	mirengna	pramila	
	H3944	H0376	H3068	H1697	H8085		
	בִּירוּשָׁלַם:	אֶשֶׁר	הָיָה	הָעַם	מִשְׁלִי		
	wonten-ing-Yérusalem	ing kang	punika	bangsa	para-panguwasaning		
	H3389		H2088		H4910		

Mulane rungokna pangandikane Sang Yehuwah, he para wong kang padha seneng nenacad, he para wong kang mrentah rakyat kang ana ing Yerusalem iki!

מְנוֹת	אֶת־	בְּרִית	כְּרַתְנוּ	אֲמַרְהֶם	כִּי	15
pejah	kaliyan-	prajanjian	kawula-sampun-damel-prajanjian	panjenengan-sampun-matur	awit	
H4194	H0854	H1285	H3772	H0559		
(שׂוֹמֵט)	[שִׁיט]	חִזָּה	עֲשִׂינוּ	שְׂאוּל	וְעַם־	
(cemeti)	[cemeti]	persetujuan	kawula-sampun-damel	jagading-tiyang-pejah	lan-kaliyan-	
H7752	H7885	H2374		H7585		
	כִּי	יְבוֹאֵנוּ	לֹא	(וְיַעֲבֹר)	כִּי	שׂוֹמֵט
	awit	rawuh-tumrap-kita	boten	(liwat)	[liwat]	nalika- ingkang-ngbanjiri
		H0935	H3808			H7857
ס	נִסְתָּרְנוּ:	וּבִשְׂקָר	מַחְסְנוּ	קֹזֵב	שְׂמֹנוּ	
(s)	kawula-ndhelik	lan-ing-apus-apusan	pangayoman-kawula	goroh	kawula-sampun-damel	
	H5641	H8267	H4268	H3577		

Ing sarehne kowe wus padha ngucap: “Aku wus padha nganakake prajanjian karo pati, lan karo jagading pati aku wus padha nganakake pasarujukan; sanadyan cemethi acethar-cether seru, ora bakal ngenani aku kabeh; amarga si goroh wus padha dakdadekake pangayomanku, sarta aku padha asingidan ana ing doracara,”

אָבֹן	בְּצִיּוֹן	יָסַד	הִנְנִי	יְהוָה	אָדָּנִי	אָמַר	כֹּה	לָכֵן	16
watu	ing-Sion	pasang	lah-Kawula	Yéhuwah	Gusti	dipun-ngandikakaken	mekaten	pramila	
H0068	H6726	H3245	H2009	H3069	H0136	H0559	H3541		
	מוֹסָד	מוֹסָד	יִקְרָת	פְּנֵת	בְּחֹן	אָבֹן			
	ingkang-dipun-dhasari	dhasar	ingkang-aji	watu-sudut	ingkang-dipun-uji	watu			
	H3245	H4143	H3368	H6438	H0976	H0068			
				יְחִישׁ:	לֹא	הַמְאֲמִין			
				kesusu	boten	ingkang-pitados			
					H3808	H0539			

mulane mangkene pangandikane Pangeran Yehuwah: “Lah Ingsun mrenahake ana ing Sion sawijining watu, watu kang wus ketitik becik minangka tetales, watu pepojok kang larang, tetales kang santosa: sing sapa pracaya, ora bakal goreh!”

לְמִשְׁקָלָת	וּצְדָקָה	לְקוֹן	מִשְׁפָּט	וְשִׁמְוֵי	17	
dados-undhuk-undhukan	lan-kabeneran	dados-tali-ukur	kaadilan	lan-kawula-pasang		
H4949	H6666		H4941			
יִשְׂטָפוּ:	מַיִם	וְסֵתֵר	קֹזֵב	מַחְסֵה	בְּרֵד	וַיַּעַה
ngbanjiri	toya	lan-papan-singgahan	goroh	pangayoman	udan-es	lan-dipun-saponi
H7857	H4325		H3577	H4268	H1259	H3261

Lan kaadilan bakal Sundadosake tali ukuran, sarta kabeneran Sundadekake tali panyipat; udan watu bakal nyirnakake pangayoman goroh, tuwin banyu gedhe bakal nglarudake pandhelikan.”

	מְנוֹת	אֶת־	בְּרִיתְכֶם	וְכִפָּר	18
	pejah	kaliyan-	prajanjian-panjenengan-sedaya	lan-dipun-batalaken	
	H4194	H0854	H1285		
שׂוֹמֵט	תְּקוּיִם	לֹא	שְׂאוּל	אֶת־	וְחִזּוֹתְכֶם
cemeti	lestari	boten	jagading-tiyang-pejah	kaliyan-	lan-persetujuan-panjenengan-sedaya
H7752	H3808	H7585	H0854	H2380	
לְמַרְמָס:	לֹא	וְהֵייתֶם	וְעֵבֶר	כִּי	שׂוֹמֵט
dados-idak-idakan	tumrap-piyambakipun	lan-panjenengan-dados	liwat	nalika	ingkang-ngbanjiri
H4823		H1961			H7857

Prajanjianmu kalawan pati bakal kasuwak, lan pasarujukanmu kalawan jagading wong mati ora bakal terus tumindak; manawa cemethi acethar-cether seru, kowe bakal padha remuk kaidak-idak.

19 מְדִי מְדִי מְדִי יְקָח יְקָח יְקָח אֲתָכֶם אֲתָכֶם אֲתָכֶם כִּי- כִּי- כִּי- בְבִקְרָה בְבִקְרָה בְבִקְרָה יַעֲבֹר יַעֲבֹר יַעֲבֹר
 liwat ing-ènjing ing-ènjing awit- panjenengan-sedaya mendhet liwatipun saben
[H1242](#) [H1242](#) [H0853](#) [H3947](#) [H1767](#)

בֵּינוֹם בֵּינוֹם בֵּינוֹם וּבְלִילָה וּבְלִילָה וּבְלִילָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה רַק רַק רַק זֹעָה זֹעָה זֹעָה הָבִין הָבִין הָבִין שְׂמוּעָה: שְׂמוּעָה: שְׂמוּעָה:
 ing-siyang lan-ing-dalu lan-dados lan-dados namung- lan-dados medeni namung- namung- supados-mangertos supados-mangertos supados-mangertos pawarta pawarta pawarta
[H3915](#) [H3915](#) [H3915](#) [H1961](#) [H1961](#) [H1961](#) [H2113](#) [H2113](#) [H2113](#) [H0995](#) [H0995](#) [H0995](#) [H8052](#) [H8052](#) [H8052](#)

Kaping pira bae anggonira teka, kowe bakal padha kaseret, sabab iku bakal teka saben esuk, ing wektu awan lan ing wektu bengi; sarta mangreti marang pangandika kang dirungu iku ateges mung pagiris thok.

20 כִּי- כִּי- כִּי- קָצָר קָצָר קָצָר הַמְצָעַה הַמְצָעַה הַמְצָעַה מְהַשְׁתָּרַע מְהַשְׁתָּרַע מְהַשְׁתָּרַע וְהַמְסַכָּה וְהַמְסַכָּה וְהַמְסַכָּה צָרָה צָרָה צָרָה
 awit- cekak paturon saking-anggenipun-njujur lan-kemul ciyut
[H4702](#) [H8311](#)

כְּהַתְּכֹנֵס: כְּהַתְּכֹנֵס: כְּהַתְּכֹנֵס:
 saking-anggenipun-mbuntel
[H3664](#)

Sabab paturon bakal kurang dawa manawa kanggo turu slonjor lan kemule bakal kurang amba kanggo ngemuli awak.

21 כִּי כִּי כִּי- כְּהָר־ כְּהָר־ כְּהָר־ פְּרָצִים פְּרָצִים פְּרָצִים יְקוּם יְקוּם יְקוּם יְהוָה יְהוָה יְהוָה כְּעֶמֶק כְּעֶמֶק כְּעֶמֶק בְּנִבְעוֹן בְּנִבְעוֹן בְּנִבְעוֹן יְרֵנָּה יְרֵנָּה יְרֵנָּה
 awit kados-ing-Redi- kados-ing-Redi- kados-ing-Redi- Perasim Perasim Perasim jumeneng jumeneng jumeneng Yéhuwah Yéhuwah Yéhuwah kados-ing-lembah kados-ing-lembah kados-ing-lembah ing-Gibéon ing-Gibéon ing-Gibéon duka duka duka
[H2022](#) [H6559](#) [H3068](#) [H6010](#) [H1391](#) [H7264](#)

לַעֲשׂוֹת לַעֲשׂוֹת לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ מַעֲשֵׂהוּ מַעֲשֵׂהוּ זֶרֶ זֶרֶ זֶרֶ מַעֲשֵׂהוּ מַעֲשֵׂהוּ מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד וְלַעֲבֹד וְלַעֲבֹד עֲבָדְתּוֹ עֲבָדְתּוֹ עֲבָדְתּוֹ
 supados-nindakaken pandamel-Ipun pandamel-Ipun pandamel-Ipun aneh aneh aneh supados-ngladosi supados-ngladosi supados-ngladosi lan-supados- ngladosi lan-supados- ngladosi lan-supados- ngladosi ladosan-Ipun ladosan-Ipun ladosan-Ipun
[H4639](#) [H4639](#) [H4639](#) [H5647](#) [H5647](#) [H5647](#) [H5656](#) [H5656](#) [H5656](#)

נִכְרְיָה נִכְרְיָה נִכְרְיָה עֲבָדְתּוֹ: עֲבָדְתּוֹ: עֲבָדְתּוֹ:
 manca ladosan-Ipun ladosan-Ipun
[H5237](#) [H5656](#)

Sabab Pangeran Yehuwah bakal jumeneng kaya ana ing gunung Perasim, tuwin bakal bendu kaya ana ing lebak ing sacedhake Gibeon, sarta bakal nindakake pakaryane -- aneh pakaryane iku; lan bakal nindakake pakaryane -- aneh pakaryane iku!

22 וְעַתָּה וְעַתָּה וְעַתָּה אֵל- אֵל- אֵל- תְּתַלּוּצְצוּ תְּתַלּוּצְצוּ תְּתַלּוּצְצוּ פֶן- פֶן- פֶן- יִחֲזְקוּ יִחֲזְקוּ יִחֲזְקוּ
 lan-sapunika sampun- lan-sapunika sampun- lan-sapunika panjenengan-moyoki panjenengan-moyoki panjenengan-moyoki supados-sampun- supados-sampun- supados-sampun- dipun-kuataken dipun-kuataken dipun-kuataken
[H6258](#) [H0408](#) [H3887](#) [H6435](#) [H2388](#)

מִסְרִיכָם מִסְרִיכָם מִסְרִיכָם כִּי- כִּי- כִּי- כָלָה כָלָה כָלָה וְנִחְרָצָה וְנִחְרָצָה וְנִחְרָצָה שְׂמוּעָתִי שְׂמוּעָתִי שְׂמוּעָתִי
 blenggu-panjenengan blenggu-panjenengan blenggu-panjenengan awit- awit- awit- pangrisakan pangrisakan pangrisakan lan-ingkang-dipun-putusaken lan-ingkang-dipun-putusaken lan-ingkang-dipun-putusaken kawula-sampun-mireng kawula-sampun-mireng kawula-sampun-mireng
[H4147](#) [H3617](#) [H2782](#) [H8085](#)

מֵאֵת מֵאֵת מֵאֵת אֲדֹנָי אֲדֹנָי אֲדֹנָי יְהוָה יְהוָה יְהוָה צְבָאוֹת צְבָאוֹת צְבָאוֹת עַל- עַל- עַל- כָּל- כָּל- כָּל- הָאָרֶץ: הָאָרֶץ: הָאָרֶץ:
 saking Gusti Gusti Gusti Yéhuwah Yéhuwah Yéhuwah Ingkang-Mahakuwaos Ingkang-Mahakuwaos Ingkang-Mahakuwaos sedaya- sedaya- sedaya- bumi bumi bumi
[H0854](#) [H0136](#) [H3069](#) [H3605](#) [H0776](#)

Mulane kowe aja padha nenacad, supaya talining bebandanmu aja saya kenceng, awit aku krungu bab karusakan kang wus tinamtokake kang pinangkane saka Pangeran Gusti Allah ing sarwa tumitah kang bakal tumempuh marang saindenging nagara iku.

23 הָאֲזִינוּ הָאֲזִינוּ הָאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ וְשִׁמְעוּ וְשִׁמְעוּ קוּלִי קוּלִי קוּלִי הַקְּשִׁיבוּ הַקְּשִׁיבוּ הַקְּשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ וְשִׁמְעוּ וְשִׁמְעוּ אֲמַרְתִּי: אֲמַרְתִּי: אֲמַרְתִּי:
 migatosna lan-mirengna lan-mirengna swanten-kawula swanten-kawula swanten-kawula gatekna gatekna gatekna lan-mirengna lan-mirengna lan-mirengna pangandikan-kawula pangandikan-kawula pangandikan-kawula
[H0238](#) [H8085](#) [H7181](#) [H8085](#)

Tilingna lan rungokna swaraku; gatekna lan rungokna tembungku!

וישגד lan-ngradin H7702	יפתח mbikak	לזרע supados-nyebar H2232	החרש ingkang-ngluku	יחרש ngluku	היום dinten H3117	הכל menapa-sedaya H3605	24
---	----------------	---	------------------------	----------------	---	---	----

אדמתו:
siti-nipun
[H0127](#)

Apa saben dina wong iku anggone mluku, maculi lan nggaru tanahe kang bakal disebari wiji?

יכזן lan-jinten H3646	קצח jinten-ireng H7100	והפיץ lan-nyebar	פניה lumahing-nipun H6440	שנה sampun-rata	אם- menawi-	הלוא menapa-boten H3808	25
---	--	---------------------	---	--------------------	----------------	---	----

וכסות lan-gandum-kasar H3698	נסמן ing-papan-nipun H5567	ושערה lan-jawawut H8184	שורה ing-lajur H7795	חטה gandum H2406	ושם lan-masang	יורק ngawut H2236
--	--	---	--	--	-------------------	---

גבלתו:
ing-tapel-wates-ipun
[H1367](#)

Apa ora sawise tanahe karata, anggone ngratakake jinten ireng lan nyebar jinten putih, nguluri gandum juwawut lan sair sarta wiji kusemet ana ing pinggire?

יורנו: ngajari	אלהיו Gusti-Allahipun H0430	למשפט supados-bener H4941	ויסרו lan-dipun-wulang H3256	26
-------------------	---	---	--	----

Bab adat pakulinan wus kaparingan piwulang, lan pituduh dening Allaha.

כזן jinten H3646	על- wonten-ing-	עגלה kreta H5699	ואופן lan-rodha H0212	קצח jinten-ireng H7100	ירדש dipun-iriki H1758	בחרוין kalayan-pratelan	לא boten H3808	כי awit	27
--	--------------------	--	---	--	--	----------------------------	--------------------------------------	------------	----

: בשבט kalayan-sada H7626	וכזן lan-jinten H3646	קצח jinten-ireng H7100	יחבט dipun-gepuk H2251	במטה kalayan-tongkat H4294	כי awit	יוסב dipun-gulingaken H5437
---	---	--	--	--	------------	---

Amarga jinten ireng ora karontogake nganggo piranti pangrontogan, lan rodhaning grobag ora kanggo nggiles jinten putih, nanging jinten ireng karontogan kanthi patrap digedhig kalawan watang, lan jinten putih kalawan gebug.

גלגל rodha H1536	והמם lan-nggilas H2000	ירושנו dipun-iriki H1758	ארוש iriki H0156	לנצח salami-laminipun H5331	לא boten H3808	כי awit	יורק dipun-giling H1854	להם roti H3899	28
--	--	--	--	---	--------------------------------------	------------	---	--------------------------------------	----

ירקנו:
ngremuk
[H1854](#)

לא-
boten-
[H3808](#)

ופרשיו
lan-jaran-nipun

עגלתו
kreta-nipun
[H5699](#)

Apa wong anggone ngrontogi iku gandume digebugi nganti ajur? Mesthi ora, ora terus bae digebugi nganti ajur! Lan sanadyan wong nglakokake ing dhuwure gandum mau jantrane grobag kalawan jarane, nanging anggone nggiles ora bakal nganti ajur.

הפליא dipun-agungaken H6381	יצאה sampun-medal H3318	צבאות Inkang-Mahakuwaos	יהנה Yéhuwah H3068	מעם saking	זאת punika H2063	גם- ugi- H1571	29
---	---	----------------------------	--	---------------	--	--------------------------------------	----

ס
(s) תושפיה:
kawicaksanan
[H8454](#)

הגדיל
dipun-gedheaken
[H1431](#)

עצה
pamanggih
[H6098](#)

Sarta iki pinangkane uga saka Sang Yehuwah Gustining sakehe dumadi; pepesthene iku elok lan gedhe kawicaksanane.